

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiin, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Din cauza sf. sărbători a sf. „Arch. Mihail și Gavriil“ numărul procsim va apăre Joi în 10 Novembre v.

Sibiin, 4 Novembre

In incurcata și nesigura situațiune europeană, când ați nu poți avea credința, că mâne furtuna nu va lua scâteile, cari se ridică când la granița Germaniei spre Francia, când la cea rusească spre noi, și le va arunca în materiile esplosibile, cari se grămădesc în mod înfricoșat pe ți ce merge, și va produce un groasnic incendiu, este adevărată mângăere a vedé o tendență spre lucrare intensivă în cele interne.

Această mângăere ni-o dă cetirea mesagiului, cu care regele României a deschis corpurile legiui toare. Ne servesc spre adevărată mângăere programa de lucrări interne anunțată de guvernul României tocmai în aceste momente critice, căci nimica nu ferește pe o națiune dela o cale greșită în politica sa, nimica nu i asigurază mai bine simpatiile popoarelor, ca și o activitate fructiferă în cele interne. Ocupat cu lucrul pentru îmbunătățirea și perfecționarea instituțiunilor create, nime nu mai are timp să-și consume puterile în lupte sterile, cari cauzează pagube și insufă neîncredere la popoarele cari au așintit privirea spre România, ca cătră un cuib al civilizațiunii pentru Orient.

Așa este ați privită România de presa europeană, așa de cătră bărbații de stat, cari au în mâinile lor soartea popoarelor, și noi o primim și cu mai buni ochi, căci ea este astăzi soarele, care e chemat să lumineze și să încăldească cultura noastră națională.

Mesagiul tronului la locul prim dă espresiune fericirii regelui, că se află în mijlocul reprezentanților națiunii, apoi constată bunele relațiuni ale statului cu puterile străine. De aici trece și anunță proiectele de legi, cari guvernul parte le a publicat deja în foaia oficială, ca să dea fie-căruia oca siunea de a le studia, parte le va presenta corpurilor legiuitoare, și cari promit a ocupa toată activitatea reprezentanților națiunii.

Se va presenta un proiect pentru instrăinarea unei părți din bunurile statului în folosul țeranilor și unul pentru modificarea tocmelilor de lucruri agricole.

Mesagiul accentuează, că prin aceasta lege se va ușura soartea țeranului, se vor linistí unele spi-

rite rătăcite, și se va introduce o mai mare echitate între raporturile dintre proprietari și cetățeni, spre binele și al unora și al altora.

Că tocmai aceste proiecte de lege se amintesc la locul prim, nime nu se miră, dacă va merge numai cu câte va luni înainte, și va examina starea lucrului cu revolta țeranilor, care amenința să ia dimensiuni tot mai mari, și din incidentul căreia diarele din Viena începură a scorni feliu de feliu de faime despre nestabilitatea lucrurilor în România.

Trebuia anunțate deci reforme în acest obiect, ca spiritele rătăcite să fie linistite și lumea să vadă, că dacă există vre un rău, guvernul ia măsurile cuviincioase pentru stăpîirea lui.

În șirul proiectelor vom amintí pe cel pentru organizarea judecătorească, care țintesc deocamdată la inamovibilitatea organelor dela justiție. Se înțelege aceasta se va face numai treptat, începând lucrul din vârful scării; pe cel pentru organizarea porturilor dela Brăila și Galați; pentru răsucupărarea de linii ferate, și completarea rețelei de linii ferate în toată țara, pentru întinderea învățămîntului real, și pentru îmbunătățirea sortii clerului de mir.

Șirul proiectelor se încheie cu armata. Se felicită regele de desvoltarea constantă a armatei și pune în vedere un proiect de lege chemat a regula pensiunile militare, punend mai în raport răsplata cu jertfele, ce soldații aduc patriei în lunga lor carieră.

Am anunțat pe cele mai importante din proiectele cuprinse în mesagiul regese.

Ele sunt îndreptate spre binele țerei, cuprind un larg teren pentru activitate în cele interne, care oțelesce puterile, și însufă îndreptățile simpatii pretutindinea.

Revista politică.

Nemulțămirile, ce le a provocat proiectul pentru armată, nici acum nu s'au potolit. Studenții universitari au grăbit a manifesta contra proiectului, care nici decum nu le vine la socoteală și cu ei alătura poartă lupta foile opoziționale. În zilele trecute a avut loc primirea unei deputațiunii a studenților universitari din partea premierului Tizza, carea — deputațiunea — s'a prezentat ministrului spre ai face cunoscute banelile universităților și a-l ruga ca cu privire la voluntari să rămână starea de mai înainte.

E caracteristică vorbirea, ce o a ținut premierul cu aceasta ocaziune: Vă întemplin cererea; fiți incredințați, că și nouă ne zace la inimă binele universităților și în genere al junimii studioase. Căutați însă împregiur, la ceea ce se întemplă în întreaga lume în direcțiunea aceasta și cugetați, că chiar tinerimea cultă e chemată, carea, dacă timpurile sunt de astfelu, ca cele actuale, trebuie să premeargă cu esemplu, precum a făcut-o în totdeauna junimea ungară; și dacă un rășoiu ve va chema — ceea ce să ferească D-șeu, — tinerimea cultă este chemată a-și face datorința de cetățeni cătră patrie, nu ca soldați și ca subofițeri, ci ca ofițeri. Eu am esperiat chiar la copii mei, că cunoscințele recerute pentru depunerea esamenului de oficeriu nu sunt de natură, încât să nu le poată presta un universitaru, resp. un student dela institute mai inalte din patrie. Cerearea se va considera, dar o promisiune hotărîtă în aceasta cestiune nu ve pot da.

Conflictul isbucnit între primatele Simor și fostul ministru de culte Trefort l'a aplanat actualul ministru Csáky. Primatele a cedat în toate și a primit chiar a da și o aspră dojană rectorului preparandiei pentru procederea sa netactică. Ministrul de culte Csáky, a promis totdeodată, că va regula dreptul de inspecțiune asupra institutelor de învățămînt catolice.

O surprindere aproape neasteptată și plăcută a provocat în cercurile conducătoare ale monarhiei noastre espunerile foilor grecesci din Acropolis. Ele au accentuat adecă referințele amicabile ale Greciei cu monarhia noastră, semnând totdeodată, că pozițiunea Greciei e pe partea alianții triple; amicii ei naturali sunt Austro-Ungaria și Englitera. Espunerile acestea sunt cu atâta mai bine primite, cu cât isvorăsc și din pătura poporului și nu se accentuează numai din partea guvernului.

Cu privire la deschiderea parlamentului german, carea va fi la 22 l. c., se împărtășesc din Berlin, că lumea se nu se astepte cine sci la ce lucruri mari. Cu deosebire posturile de ambasadori nu vor suferi reforme așa de radicale, după cum se accentua și scriau foile. Instituirea a unor consulate se va mărginí numai la două puncte, unul pentru a promova comerțul german în statele balcanice, ear altul în țările de jos. Cu toate acestea se asteaptă cu mare încordare mesagiul actualului împărat.

Republica francesă de cât-va timp a prins mai multă viață și afacerile externe au luat un curs mai favorabil. În o ședință din zilele trecute a camerei francese ministrul de rășoiu Freycinet, la desbete-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

5. *Un diarin al episcopului Andreiu Șaguna despre consultările episcopesci ținute în Viena la a. 1850.*

Tagebuch

über die bischöflichen Berathungen in Wien.

(Urmare).

Als Curiosum über diese Sitzung kann angeführt werden, dass als der Karlstädter Bischof auf Aufforderung der Versammlung die Papiere des Siebenbürger Bischofes verlesen wollte, der Bukowinaer darüber in eine solche Extase gerieth, dass er die Papiere aus der Hand des Lesers riess und mit Animosität bemerkte, dass die Eingaben des Siebenbürger Bischofs ohne Einbegleitungschreiben von der Versammlung nicht angenommen werden können, welches Benehmen von der Versammlung sehr missfällig aufgenommen, zugleich aber auch das Lesen der gedachten Papiere bis auf weiteres eingestellt wurde.

10. Am 8-ten November. Der Vorsitzende setzte die Nothwendigkeit auseinander, die in dem Ministerialprogramme enthaltenen Gegenstände unter den Bischöfen zur Ausarbeitung zu vertheilen, daher wurde:

1. dem Bischofe von Temesvar und Karlstadt die Dotation des Klerus;

2. dem Bukowinaer die Regelung der Konsistorien;

3. dem Dalmatiner und Siebenbürger die Angelegenheit der Seminarien und der Klerikal-Schulen, und

4. dem Pakratzer das Schulwesen zur Ausarbeitung übergeben.

Nach diesen erklärte der Siebenbürger Bischof, dass er, so wie früher eben so auch jetzt erinnern müsste, dass die Berathungen bei den allgemeinen Kirchenbeschwerden anfangen sollen, denn es lasse sich von der Regelung der innern Kirchen-Angelegenheiten kein erfreuliches Resultat erwarten, bevor nicht die äussern Beziehungen der Kirche in einer der Würde derselben angemessenen Weise festgestellt werden. Dieser Antrag wurde beifällig, jedoch mit dem Bemerkten aufgenommen, dass man nach Beendigung des Programms Punkte nicht säumen werde, auch in Betreff der gemeinschaftlichen Kirchenbeschwerden das Nöthige zu veranstalten. Hierauf erwiederte der Siebenbürger, dass er seine früher nur im Privatwege geäußerte Befürchtung jetzt auch feierlich aussprechen müsste: das die Versammlung mit der Erfüllung ihrer ersten und heiligsten Pflicht allzusehr verspäten werde; er erkläre ferner, dass er gesonnen sei mit Ende November nach Hause zurückzukehren.

11. Am 16-ten November reichte der Siebenbürger Bischof seine Äusserung in Betreff der Programm-Punkte dem hohen Ministerium des Innern ein.

12. Am 17-ten desselben unterbreitete er dem hohen Ministerium die Bitte um seine Entlassung nach Hause.

13. Auf diese Bitte wurde ihm mündlich bedeutet, er möge sich noch gedulden, da die hohe Regierung die Absicht hege, eine Konferenz über die Angelegenheiten der Kirche Siebenbürgens mit ihm abzuhalten.

14. Am 19-ten desselben Monats neue Berathung, in welcher der Bukowinaer Bischof die Lesung seines Operats über die Konsistorien fortsetzte ohne dass es zu irgend einem Beschlusse gekommen wäre.

Am 16-ten November wurde ein Bericht der von der hohen Regierung wegen der Drucklegung der liturgischen Bücher nach Wien einberufenen Kommission verhandelt, wobei folgende Beschlüsse gefasst worden sind:

a) dass der 1-te Punkt der Kommissions-Meinung gutgeheissen wird;

b) dass der II-te Punkt dahin zu modifiziren sei, dass die hohe Regierung bloss die in den Kirchen vorhandenen Bücher gratis vertausche, die abgehenden aber sollten sich die betreffenden Kirchengemeinden aus eigenen Mitteln anschaffen;

c) der dritte Punkt wurde gutgeheissen;

Die weitere Verhandlung dieses Gegenstandes wurde auf die nächstfolgende Sitzung aufgeschoben.

(Va urma.)

rile asupra bugetului pentru armată a declarat, că ar fi un lucru de tot ridicol a spera, ca în actualele stări de lucruri să se poată reduce bugetul de război. Impregiurările pretind a face chiar forțări extraordinare pentru a asigura apărarea țării și ținerea în echilibru a păcii europene. O țeară precum e Franca trebuie să rămână la vază ei de odidioră și să țină la demnitate, în toate impregiurările. Pe cât timp deci situațiunea nu se va schimba, va trebui să facem jertfe considerabile, căci scopul Franciei este asigurarea independenței în fața întregii Europe. Relațiunile Franciei cu Italia încă încep a se îmbunătăți. Cel puțin așa trebuie să judecăm lucrurile după presemnele de până acum. Ambasadorul italian, gen. Manebra, a făcut o vizită ministrului de externe frances, Goblet, în care a exprimat mulțămirea, ce există în Quirinal pentru denumirea ambasadorului Mariani, în locul celui de până acum și crede, că acest ambasador va putea aplana neînțelegerile ivite; ministrul Goblet i a răspuns, că actualul ambasador nu e trimis la Roma numai cu cele mai bune intențiuni personale, dar totdeodată și pentru ca să sisteze neînțelegerile. În Petersburg s'a oficiat pentru scăparea țarului din partea coloniei franceze o misă pompoasă, la care a asistat toate notabilitățile francesse și ruse. Cu această ocaziune s'a ținut și o vorbire însuflețitoare, în care s'a accentuat simpatiile poporului frances față de cel rusesc și interesele comune, ce au să le apere aceste două popoare. Și pe când republica se întărește astfel tot mai tare, monarchistii se mulțămesc a ridica toast, pentru prosperarea Franciei, carea condiționează numai dela monarchie, ear boulangistii să demonstreze pentru poporul lor general.

Congresul național bisericesc.

Raport special.

Ședința a X-a ținută la 10/22 Octobrie, 1888.

(Urmare.)

Tot comisiunea organizatoare referă asupra propunerii dep. Ioan cav. de Puscaru referitoare la instituirea unui oficiu de esactorat pe lângă cons. metropolitan (Vezi Nr. 108 „T. R.”) și comisiunea o recomandă a se primi.

Dep. E. Brote observă, că intențiunea propunerii o află tare la loc, dar nu poate consimți cu modalitatea propusă, pentru că pentru astfel de afaceri se recere un om de specialitate și o organizare formală a acestui oficiu, ce nu se poate face prin o simplă propunere, este deci de părere, ca să se predea propunerea dep. I. cav. de Puscaru consistoriului metropolitan cu însărcinarea, ca să vină la congresul procsim cu propuneri detaiate în ce privește înființarea unui oficiu esactoral.

Dep. Ioan cav. de Puscaru consimte cu propunerea deputatului E. Brote, pentru-că aceasta a fost și intențiunea propunerii, ca să se reguleze aceasta afacere, la tot cazul nu de puțină importanță.

Presidiul observă, că după deslușirile date și de propunerii, nu va fi greu a se pronunța congresul. Punându-se la vot propunerile făcute, se primesc propunerile dep. E. Brote.

Tot comisiunea organizatoare referă asupra propunerii dep. V. Mangra în ce privește interpretarea § 32 și 50 din stat. org. (Vezi Nr. 104 „T. R.”) și comisiunea face propunere în merit.

Presidiul observă, că nu e bine, și deci să ne ferim a intra în interpretarea statutului organic fără o trebuință simțită și accentuată din partea organelor esecutive; presidiul nu are îndoială în bunele intențiuni ale propunerii, însă nu l poate considera de competent să provoace interpretări așa numai în abstract, fără cazuri concrete, care ar reclama o interpretare; astfel fie care deputat ar pute să aștepte pentru sine câte o dubietate în statutul organic, cu carea apoi ne am consuma aici timpul fără vre un folos practic; de aceea e de părere, ca preste aceasta propunere să se treacă la ordinea zilei, cea ce se primesc unanim.

Comisiunea organizatoare în fine raportează prin raportorul seu V. Babeș asupra raportului consistoriului metropolitan, prin care se transpune raportul consistoriului diecesan din Arad în obiectul clausulei, cu care a aprobat înaltul guvern literile fundațiunei „Elena Ghib Birta,” prin care cu abatere dela § 14 a literilor fundamentale, stipendiștii numai cu prealabila concesiune a înaltului guvern pot să studieze și în străinătate, — și comisiunea propune: Consistoriul diecesan Aradan, în cazul prezente fiind forul profesional competent, și prin concludul seu Nr. 9 din 1888 ca atare acomodându se pe deplin modulul de deslegare dela punctul 190 al congresului nostru național bisericesc din anul 1886 în cas analog. — congresul ia simplul act de concludul consistoriului diecesan și respective de raportul sinodului eparchial din Arad.

Dep. G. Popa vede în dispozițiunea guvernului o ingerință, care nu se poate justifica cu nimic, pentru că ce însemnează aceea, când guvernul și din fapte de milă își face rezerve de caracter politic, pentru aceea crede, că congresul să nu treacă așa ușor preste astfel de dispozițiuni ale guvernului.

Preasânția Sa dl episcop I. Mețian espune toți pașii întreprinși de consistoriul aradan și de Preasânția Sa în aceasta afacere, dar fără rezultat ca să poată îndupleca pe guvern se receadă dela clausula aceasta.

Presidiul observă antevorbitoriului, că aici nu e vorba de milă ci de o fundațiune, care după legile statului stă sub supraveghierea guvernului, și guvernul sigur a făcut clausula respectivă din punct de vedere al statului, așadară nu e de lipsă ca să mergem prea departe cu apretierile. Aceea e altă întrebare dacă astfel de restricțiuni sunt de lipsă să se facă.

Se primesc propunerile comisiunei.

Ședința procsimă anunțându-se pe mâine la 9 oare a. m., ședința se încheie la 2 oare p. m.

La ordinea zilei se vor pune rapoartele comisiunilor.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Viena, în 14 Novembre. Ziua, în carea va îmbrăca întreaga monarchie haină sârbătorească s'a apropiat și cu apropierea ei spiritele devin din ce în ce tot mai tare emoționate. Cu ce va surprinde capitala monarchiei pe gloriosul domnitoriu, carele a cutezat să pună piciorul pe treapta tronului, când nemulțămirea era generală, când spiritele erau mai turburate și când imperiul se clătina din temelie? Cu ce va surprinde monarchia pe gloriosul domnitoriu, carele a știut să împace spiritele, să potolească pornirile vrășmașe, să mântue imperiul și în decurs de 40 de ani să se facă responsabil pentru fericirea a 40 de milioane de locuitori, de limbă și naționalitate diferită și de diferite confesiuni. Eată întrebările, la cari lumea cerea răspuns, și cu drept cuvânt.

Răspunsul s'a și dat, deși indirect: Intențiunile preainalte sunt: ca sârbători pompoase să nu se arangeze; mai bine institute de binefaceri, nici chiar deputațiuni să nu se primească!

Puține cuvinte, dar cuprind mult!

Patruzeci de ani de domnie nu e tocmai un timp scurt în viața unui om. Și în 40 de ani de domnie monarchul s'a convins, că nu stăm pe treapta, pe care ar trebui să fim. Sub sceptrul Lui popoarele se se desvoalte și se înainteze, căci fericirea popoarelor e voința domnitoriului. Și în acest timp de domnie monarchul s'a dat seamă cu starea materială a supușilor și cunoscând loialitatea și credința lor cătră tron a prevădut, că mari pregătiri se vor face, civii vor contribui din toate puterile lor pentru a-și da expresiune recunoștinții nu numai prin vorbe; și fiind convins, că pregătirile consumă sume enorme, a emanat ideea, ca sumele acestea se pot mai bine întrebuința pentru scopuri de binefaceri și culturale.

Suirea pe tron a actualului monarch, pentru noi românii din țările coroanei ungare este de o însemnătate îndoită. Cu ea s'a rupt lanțurile sclăviei rușinoase, cari apăsau greu și ne țineau încă tușăți; cu ea s'a redat dulcea libertate și în libertate poporul s'etos de cultură a început să soarbă din fântâna recoroitoare și nesecată a științelor, pentru ca să nu se mai țină despre el, că în secolul pretensiv al luminilor oarbeacă în întunecul nesciinții.

Patruzeci de ani, este însă un timp scurt în viața unui popor, pentru ca el să se desvoalte deodată amăsurat cerințelor timpului și să țină pept în lupta culturală cu celelalte popoare, cu care trăia în o patrie comună și cu cele ce-l încungiu, cari toate s'au bucurat de o soartă mai bună, și cari pe timpul ce năprasnicul jug al iobăgiei apăsa grumății și încătușă voința românului, ele se răsfățau cu tignă în libertate.

Dar românul harnic și s'etos, cu toată sârăcia lui proverbială s'a pus pe lucru, și spornic din fire cum e, într'un timp scurt a atras atențiunea popoarelor înaintate, cari până atunci abia îi sciau de nume, s'a pus în umire pe popoarele conlocuitoare și pe vecinii cei ce-l încungiu.

Timpul de asediu și sistemul absolutistic, după înflăcăratele revolte, a fost vremea în carea românul încetul pe încetul s'a deșteptat și s'a pus temelie puternică viitoriului.

Biserica noastră prea mult desprețuită a fost desgroptată din ruine, aședată pe base mai solide decât în trecut, și-a redobândit autonomia și i s'a asigurat dezvoltarea autonomă. Și când vocea preotului a mângâiat în toată liniștea și libertatea

dela pristolul bisericilor inimile pravoslavnicilor, s'a început o viață nouă în poporul pururea ispitit.

Ați aruncând un vâl negru peste trecutul nedemn de noi, cu mândrie privim la institutele de tot soiul, ce ni le-am ridicat din punga noastră ofilită și din crucerul, câștigat cu atâta sudoare: cu tală și cu mare speranță ne încumetăm a privi în viitoriu, căci institutele noastre, ce le avem, să află, dacă nu tocmai, aproape la nivelul institutelor popoarelor, cari odinioară în urgia lor nebună, ne desprețeau și ne maltratau mai rău de cât pe animale.

Și românul, pururea recunoșcătoriu pentru binele ce i s'a creat, n'a lăsat ocaziune, în carea să nu dovedească credința și fidelitatea cătră cel ce îl corotese. Când țeara era în pericol, cu bucurie și lăsa plugul în brează și alerga la botezul de foc și de sânge, ear vrednicia românului în lupte n'a pregetat a o accentua la toate ocaziunile supremului belidute. Când țeara i a cerut jertfe materiale, nici când n'a șovăit, ci totdeauna a contribuit cu dinariul seu.

Ș'acum cu ce va surprinde românul pe domnitoriul seu în ziua jubileului, după 40 de ani, în cari i s'a pus basă viitoriului? Eată întrebarea, ce trebuie să și o pună tot românul. D'ocamdată nu-l va surprinde poate cu nimica; dar îl va sârbători în inima sa curată, va alerga la biserică și va ridica rugăciuni pentru bunul lui domnitoriu; îl va ține în minte; și la alte ocaziuni tot așa de vredici ne vom arăta ca și până acum, dacă de astă dată intențiunile monarchului sunt, ca să nu se cheltuească sume considerabile pe forme și formalități în sine cu totului totul secu.

Cât privește institutele de învățământ, poporul nostru în totdeauna a fost la culmea chemării sale, ș'a jertfit adeseori chiar peste puterile sale. Și când monarchul ne dă să înțelegem, ce ne trebuiesc, ni se umple inima de bucurie și sufletul ne vine să ni l dăm pentru prea grațiosul domnitoriu; — de altă parte însă, tare cu greu ne vine, — ca în ajunul sârbătorecului jubileu să sulevăm, că era dualistică și mai ales în timpul din urmă, drepturile poporului nostru credincios încep a ni se mărghini cu plan, în tot momentul caută a ni se pune pedeci desvoltării noastre și am ajuns așa de departe, încât cu dinarii nostri nu ne mai putem ridica institute după cerințele timpului. Cu greu, tare cu greu am privit la faimosul proiect al ministrului de finanțe unguresc pentru răscumpărarea regalelor, care a provocat atâta svon, dar care nu cuprinde nici măcar o pozițiune pentru atâtea milioane de români, cari trăesc în țările coroanei st. Stefan, și cari în tot timpul au știut apăra patria ca pe un pământ sfânt moștenit dela strămoși.

Dar vâl peste ispite și necasuri!!

i.

Regulament

pentru administrarea și manipularea fondurilor și fundațiunilor metropoliei gr. or. române din Ungaria și Transilvania.

(Urmare.)

§ 21. Ca basă pentru a constata valoarea realității ipotecare se poate lua:

a) la pământuri suma venitului catastral anual, multiplicată cu 20; mai de parte suma contribuțiunii directe anuale fără aruncuri, multiplicată cu 100;

b) la casele supuse contribuțiunii de chirie, suma mijlocie a venitului anual, socotit după venitele celor cinci ani din urmă, și capitalisat cu 5%; la edificiile supuse contribuțiunii de casă după clase, suma acestei contribuțiuni multiplicată cu 70;

c) la ambele categorii de ipotecă se pot lua încă în considerare: prețurile judecătorești sau comunale, valoarea eruată prin organele esmise anume de consistoriu la cererea și pe spesele petintelui; contracte de cumpărare, vânzare, arândare sau închiriere, încât sunt autentice.

§ 22. Împrumuturile se acordă numai prin concluduluate în ședința senatului epitropesc.

§ 23. Cererile de împrumut, înainte de a se rezolv, trebuie opiniunat în șris prin fiscalul consistorial și se rezolv în ordinea, după cum au intrat.

Când decisiunile s'au luat cu majoritatea voturilor, votul fie-căruia membru se face evident în protocolul ședinței. Protocoloalele acestor ședințe se vor autentica numai de-cât, și se vor subscrie de președintele, notariul și de toți votanții

§ 24. Acordându se împrumutul, petintele are să estrade obligațiunea, să o întabuleze și într'una cu estrasul cărții funduare să o subștearnă consistoriului în termenul fisat de acesta.

Deodată cu acestea se va prezenta și polița despre asigurarea contra focului a casei ipotocate.

Institutul de asigurare îl va numi consistoriul metropolitan.

§ 25. Subscrierile obligațiunilor despre împrumut trebuie să fie legalisate prin notariul public.

§ 26. Consistoriul înainte de a asemna împrumutul acordat, cere opiniunea fiscalului cu privință la documentele prezentate de petintele.

§ 27. Când petintele în termen de 30 zile dela întimarea concludului, prin care s'a acordat împrumutul, nu cere asemnarea aceluia, sau la 30 zile, după ce i s'a comunicat mandatul de asemnare, nu ridică banii, acordarea împrumutului se consideră revocată.

§ 28. Suma împrumutată se va număra numai la mâna proprie a debitorului, excepționalmente și la mâna plenipotențiatului lui, dacă va produce plenipotență specială legalizată.

Plenipotențele trebuie să corespundă prescrierilor legii, și se vor păstra la cassă, asemenea și obligațiunile și celelalte documente.

Primirea sumei se cuitează deosebi.

§ 29. Când persoana, căreia s'a asemnat împrumutul e necunoscută cassariului, identitatea persoanei se va constata prin doi martori cunoscuți, cari vor contrasemna cuitanța în prezența cassariului și a controlorului, și vor declara în scris, că cunosc persoana, care ridică banii.

§ 30. Până la restituirea împrumutului datorășul are să justifice în tot anul solvirea premiilor de asigurare a edificiului ipotecat.

Despre justificarea aceasta se va lua act la cassă consistoriului în cartea principală pe pagina debitorului.

§ 31. Când debitorul n'a justificat renoirea asigurării sau n'a realizat asigurarea la institutul numit de consistoriu, împrumutul se consideră de abdic.

În cazul acesta consistoriul va efeptui asigurarea în contul debitorului pe timpul precălcabil până la încasarea împrumutului.

§ 32. Când realitatea trece în proprietatea altei persoane înainte de restituirea împrumutului, debitorul sau acela care primesce dreptul dela el, trebuie să însinue consistoriului schimbarea în persoana proprietarului în termen de 30 de zile dela transcrierea în cartea funduară.

§ 33. Cantitatea intereselor o normează consistoriul metropolitan.

§ 34. Interesele se compută din ziua, care urmează după numărarea împrumutului, până la 1 a Iuliu, respective 1-a Ianuaru și se detrag din suma împrumutată.

De aci încolo se solvesc în două rate semestrale la 1-a Ianuaru și la 1-a Iuliu înainte.

După interesele restante se vor solvi interese de întârziare.

§ 35. Interesele se solvesc deadreptul la cassă consistoriului, care le primesce fără mandat special.

§ 36. Pentru solvirea intereselor nu se poate încuviința prolongire.

După două rate restante, capitalul se consideră de abdic, și se va încassa prin fiscalul consistoriului.

§ 37. Debitorul poate solvi capitalul împrumutat și fără abdicarea de trei luni, în cazul acesta însă va avea a solvi și diferența de interese pe timpul statorit pentru abdicere.

§ 38. Consistoriul e îndatorat a abdică capitalul, când se va fi convins, că valoarea ipotecei a scădut așa, încât siguranța împrumutului e periclitată.

§ 39. Când debitorul și-a solvit datoria și accesoriile ei, consistoriul estradă declarațiunea de destabilare și restituie debitorului documentele păstrate în archiv.

§ 40. La încasarea împrumutului pe calea execuțiunei judecătorești, consistoriul e autorizat a licita până la suma pretensiunei și a accesoriilor.

La licitațiune se esmite un plenipotențiat al consistoriului.

§ 41. Realitatea cumpărată la licitațiune consistoriul o poate vinde deadreptul dacă se face în favorul fondului.

(Va urma).

Varietăți.

* (**Ducele Max** a răposat.) Joi în 3/15 a. l. c. la 3 1/2 oare dimineața a răposat în München tata Majestății Sale împărătesei și reginei noastre Elisabeta, în etate de 80 de ani. Ducele Max Iosif de Bavaria sa născut la 4 Decembre 1808.

* (Conferințe episcopesci.) Pe la finea acestei luni se vor ține în palatul episcopal din Viena conferințe episcopesci sub președința cardinalului Gangelbauer. Obiectul de căpetenie al desbaterii îl va forma proiectul cunoscut al principelui Liechtenstein.

* Visteria statului ungar în cartalul al treilea reprezintă la venituri suma de 8 021,933 fl.; ear la erogate 3.483,214 mai puțin ca în cartalul corăspundătoriu al anului trecut.

* (O declarațiune a ministrului Fajerváry.) Cu ocaziunea primirei deputațiunii studenților universitari ministrul Fajerváry a răspuns între altele și următoarele: Și în adevăr noi trebuie să pretindem, că un om inteligent, într'un stat precum e și al nostru, unde naționalitățile se înțeleg unele cu altele aproape numai prin limba germană, cel puțin să scie ce se mai necesar din această limbă. Din motive binecuvântate limba în armată nu poate fi decât limba germană. — Declarațiunea ministrului e uleiu pe focul opoziționalelor maghiare.

* (Imprumuturi rusesci.) Guvernului rusesc i-a succés a esopera dela bancheerii din Paris un împrumut de 500 milioane franci. Din pricina aceasta presa germană e earăși foarte agitată și ofici-oasele germane au început cu atacuri vehemente contra hărțiilor de valoare rusesci. „Post” scrie în asta privință: situațiunea imperiului rusesc e și acum, precum a fost în anul trecut; crisa financiară era aproape să și arete efectele; dar tocmai pentru aceea trebuie să purtăm răboiu cu hărta de valoare rusească, căci germanii nu se pot învoi cu ideea, că Rusia să poarte răboiu contra Germaniei cu bani germani.

* (Minte și învățătură.) Un bărbat în doaga de moarte chemă pe notariul să-i scrie ceea ce lasă cu limbă de moarte: În linia primă femeii mele, îngână bolnavul, las rente de 1000 dolari. — Și ce să se întempledacă în etatea ei tineră se va

mărita; atunci să primească 2000. Cum întrebă notariul mirat, atunci duplu...?! — Da, în tot casul voesc să remunerez curagiul acelui bărbat, care se va însoți cu nevasta mea.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Ungarn, Land und Leute zur Reise und zum Studium.

de

Ludovic Bergner; editor Leo Woerl, Würzburg și Viena, 1888.

Aceasta este titlul unei cărți edate de curând în limba germană de cunoscutul și simpaticul autor al opurilor „Siebenbürgen,” „Romänien,” „Das Wächterhaus von Suliguli” etc. Dl Ludovic Bergner un erudit bărbat, om tinăr, consacrandu-și activitatea sa literară unui ram de sciință, care ori cât de folositoriu, până acum a fost tractat de tot master, unilateral și de multe ori tendențios, a dat în opurile sale probe evidente de spirit ager și pătrundătoriu și mai pe sus de toate de imparțialitate, inimă bună cătră tot ce este nobil și frumos, vituperând în mod fin tot ce este ordinar.

Studiile sale etnografice, scrise nu numai după spusa unuia sau altuia, precum mulți așa numiți etnografi mai înainte de acesta au urmat, ci din propria autopsie, prin naturalitatea lor, prin iubirea de adevăr și copiositatea lor în toate direcțiunile fac asupra cetitorului o impresiune plăcută și-leagă, așa dicend, de ele până a le isprăvi cu cetitul. Dacă cele afirmate cu dreptul se pot reduce la toate scrierile dlui Bergner, cu atât mai mult putem susține aceasta despre scrierea sa de acum, ce poartă titlul: *Ungarn, Land und Leute*, edate Viena și Würzburg de Leo Woerl.

Opul acesta este lucrat cu multă ingrigire și adiuștat într'un mod, precum mai puține opuri de feliiu acesta se află asemenea adiuștate. Nu mai puțin de 47 ilustrațiuni, charte și planuri de cetăți sunt alăturate la locurile potrivite pentru a face cetitorului icoane, cât se poate mai clare despre ceea-ce scrie.

Forma scrierii dlui Bergner în: *Ungarn, Land und Leute* este una dintre cele mai ușoare, căci densul descrie în mod fidel, ce a esperiat în călătoria sa prin Ungaria și părțile ei, o călătorie, ce anume o a făcut, ca să și câștigate cunoștințele esacte despre toate. Scopul, ce de astădată l'a urmărit autorul prin opul seu de față este duplu, adică nu numai a da cetitorului sciințific o lectură dintre cele mai plăcute și instructive, dară și pentru amatorii de călătorii și pentru turisti îndreptările cele mai bune și folositoare. În chipul acesta cartea dlui Bergner este până astăzi unică în feliiu ei și ceva nou pe terenul literar. În cuprins scurt și precis ne dă domnul Bergner în tot locul pe lângă momentele cele mai interesate istorice, statistice, etnografice și topografice și îndrumările practice, cum se poate călătoriul ajută în țeară cu privire la traiul vieții, mijloacele de călătorie, locurile mai însemnate vrednice de vedut. Autorul cu dreptul biciuesce și aici fără cruțare abuzurile, ce le comit jidovii cu poporațiunea de jos; le spune toate cu un sentiment de durere pentru relele, ce se fac poporului și nu arare ori dă și consilii practice, cum ar putea scăpa poporul de plagele, de care este bantuit.

Multe momente, multe poporațiuni, multe proprietăți și însușiri ale locuitorilor din țeară, ce alți etnografi sau nu le a observat sau că le-a ținut prea neinsemnate, le espletează dl Bergner cu o genialitate admirabilă, făcend din toate buchete compuse din florile cele mai variate și mai potențând astfeliiu interesul de lectură al opului seu.

Croația, Slavonia, Fiume, Banatul, Transilvania, Maramureșul; regiunea muntelui Tatra, poporațiunea din Zips, Slovacia, capitala Budapesta și estinsul șes al Ungariei cu toate poporațiunile sunt obiectul scrierii dlui Bergner. La finea opului se mai adaugă o listă a comitatelor din Ungaria cu indicarea suprafeții, a numărului poporațiunei, căta poporațiune cade pe fie-care kilometru cuadrat și a locului central în fie-care comitat; apoi se enumeră alfabetic toate cetățile și localitățile mai însemnate cu poporațiunea lor etc.

Ne permițend spațiul a reproduce din opul dlui Bergner locuri mai estinse, se dau aici intraducere numai puține pasage pentru a se putea judeca modul scrierii sale.

La pagina 103 și 104 cetesci următoarele:

Din Baia de Criș merge omul călare peste Halmagiu la stațiunea din Vașcău ori Borossebes, sau întorcenduse merge cu carul cale ostenicioasă de 5 oare pe drumurile de munte rele și cu suizuri la Abrud. În cazul din urmă trece mai întâiu pe păraie sălbatiche pline cu apă, după aceea saie în silă șerpentinele, ce duc la cornul plecat al muntelui Vulcan. Abrudul este locul cel mai însemnat în țeara Moșilor, are case considerabile și curățele și locuitori pretinoși și în bună stare; însemnătatea, ce o are este de a se mulțami industriei montanistice, și mai mare impor-

tanță are în aceasta direcțiune Roșia. Pentru a ajunge aici în mod interesant cănesce omul spre Buciumani, ce contau din mai multe despărțăminte.

În Bucium Cerb se poate căveta prin mijlocirea amicalului Dr. Kisbach cai și călăuzi. De aici călătorește omul ca o jumătate de oară (recen.) la *Detunata*. Ce piesă admirabilă a creațiunei! Întreg muntele atât de însemnat stă tot din pături de basalt în patru muchi grupate una lângă alta în direcțiune pedică, precum s'a mai descoperit asemenea numai pe insula Staffa. Rupturile de arbori putrede, ce se află pe dinaintea conului muntos îngreunează a străbate. O pesceră mică, ce conține ghiață chiar și vara ne atrage; ceea-ce nu ne împedecă a ajunge sus în cinci minute. Acum observaiu o a doua massă de basalt, *Detunata Flocoasă*, în dosul ei *Corabia*, unde Romanii au săpat după aur și unde s'a descoperit un cimitir roman pentru soldați. În două oare am pus piciorul în Roșia, renumită baie de aur. Mai întâiu am mers pe dealul *Călnic*. Spre ost dela acesta se află *Cetatea mare* și *Cetatea mică*, cum numesc românii dealurile acelea cu gărligiuri labirintice adănci până a prinde pe om amețală; din acestea trebuiau sclavii Romanilor cu trudă să scoată aur cu punerea de foc, ciocane și cu dalte. Masele acestea de stânci unice în feliiu lor trebuie să desștepte admirațiunea scrutătorului. Pentru istorici sunt de interes îndoi, pentru-că în ele s'au descoperit table create, table mici induse cu ceară, pe care erau scrise tot feliiu de tractate (învoeli). Minele de astăzi încă merită să le vadă cineva. 2700 metri mergi pe șine în lăuntru dealului și pe scări te cobori în adăncime...

Dnul Bergner dedică în opul seu și pentru poporul țigănesc câte-va pagini. Așa între altele interesante cetim despre ei la pag. 224 și 225 următoarele:

... Țigani, sau cum se numesc ei pe sine rumi, reprezentă ca și evreei o curiositate istorică. Când pentru întâia oară se arătară țigănușii noștri fără veste în Ungaria și Transilvania la 1415, după spusa lor se credeau a fi egipteni, pe cari papa i-a condamnat la peregrinagiu de penitență de mai mulți ani. Natura hofoasă „sânților peregrinari” au desșteptat curend neplăceri și s'a început o persecuțiune regulată asupra lor. Mulți din acești străini se seferșiră în furci, din pelea lor își făcură unii nobili nădragi. Germania, Austria și alte țeri europene se întreceau în delul de ai persecuta. Se șicea de țigani, că omoară și mânăncă oameni și duc cu sine copii mici. Că omoară și mânăncă oameni cu anevoie e de cređut, a fura copii: s'a putut întempla, ca după natura lor hofoasă să intrigeze și să fure vr'un copil de conte. În privința originii lor este acum de mult documentat, că țigani au venit din India nord-vestică, de unde au adus cu sine nu numai talentul musical, dar și ciardașul, ce l'a luat maghiarii dela ei și l'a perfecționat...

Cum scie dl Bergner să improspeteze prin puține cuvinte în memoria cetitorului părți întregi istorice, se vede din cele ce cetim la pag. 228 despre călătoria dela Viena la Pojon:

... Deodată se ivesc prospecte mai vii. Altemburgul german (Deutsch Altenburg) se întinde înaintea noastră, casele sale pretinoase albe și galbene, cu biserică sa gotică și cu termele sale de pucioasă, nemijlocit după aceea urmează, la poalele unui munte conic pitoresc Hainburgul cu o fabrică mare de tabac. Amendouă localitățile stau pe pământ clasic. Aci înfloria Carnuntum al Romanilor, rămășițe întinse de ziduri și turnuri sunt martori tăcuți ai mării trecute. Carnuntum era stația flotilei romane de pe Dunăre, puternic era comerțul cu Vindobona cu Reginum (Regensburg), Alcimonnis (Ulm) și cu Comaronium (Komorn). Aici ridică Tiberius nu arc de triumf, aici scrisse Marcus Aurelius „cugețările” sale, aici fu proclamat Septimius Severus și Licinius ca împărat de legiunile sale entusiasmte, aici a fost unde abdică Deoclețian de bună voie dela domnia sa puternică pe pământ. Câmpul de ruine se întinde departe în țeară; în Viena s'a făcut de câțiva ani încercări laudabile pentru esploatarea lui. Pe malul stâng se ridică deodată o stâncă pitorească, precând în depărtare se perd din ochi catenele albastre ale Carpaților mici. Stâncă este un punct dintre cele mai interesante în calea pe Dunăre; ea poartă ruinele mărețe în parte bine conservate ale castelului de odinioară al gișților slavice, Theben (Devina-Dévény). Privelisea magică, ce se deschide de aici în depărtare face vrednic de a se sui omul pe con. Incă câteva minute se miscă naia de vapor și se observă cele patru turnuri ale ruinei de vapor din Pojon.

Atâta fie de ajuns pentru a se vedă cât de interesante și atragătoare pot fi descrierile dlui Bergner. Cuprins bogat, stil condensat și totuși ușor sunt caracteristice ale noului op: *Ungarn, Land und Leute*.

Dintre ilustrațiunile numeroase bine esecutate amintim unele, ce ne pot interesa mai de a dreptul pe români. Tabla lui Traian în stâncă pe drumul lui Trajan pe lângă Dunăre pag. 82. Un român dela vama Vulcan pag. 86. Română din Selisce pag. 106. Păstoriu român din Alpi pag. 147.

Pe când ating atâtea părți escelente ale opului: *Ungarn, Land und Leute* nu pot retăcă și unele părți defectuoase. În descrierea Aradului, Caransebeșului și a Sibiiului, autorul nu trece cu vederea ca și despre alte locuri lucrurile, ce pot avea cel mai mic interes cu toate acestea a omis a spune, că românii gr. or. au în Arad o episcopie, în Caransebeș alta, în Sibiiu arhiepiscopie și metropolie cu seminarie teologice și pedagogice.

La pagina 115 se afirmă, că sasii din Transilvania ar fi la număr 230,000; noi scim, că numărul sasilor din Transilvania este sub 200,000.

Aceste puține, scăderi nu ne poate impedeca a recomanda cu toată căldura opul dlui Rudolf Bergner: *Ungarn, Land und Leute*, ce constă din 319 pagini, fără de numeroasele ilustrațiuni și charte. Regret, că nu pot arăta și prețul opului.

Dr. I. P.

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor invetatoresci dela scoalele confesionale gr. or. mai jos insemnate se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare in „Telegraful Roman.“

1. Ponor, cu urmatoarele emolumente: a) 250 fl. salariu anual dela popor, locuinta in edificiul scoalei, si lemne suficiente pentru incalzit.

2. Valea-Geoagelului, cu 200 fl. leafa anuală dela popor, locuinta in edificiul scoalei si lemne suficiente pentru incalzit.

3. Bradesci cu Cheia Rimetului, afiliata la scoala din Bradesti, cu leafa anuală de 200 fl. dela popor, locuinta in edificiul scoalei si lemne suficiente.

4. Stremti cu leafa anuală de 200 fl. dela popor, quartir liber, si lemne suficiente pentru incalzitul locuintei invetatorului, si a scoalei.

Doritorii de a ocupa aceste posturi invetatoresci au se si astearna suplicele lor instruite in sensul dispozitiunilor Statutului organic si al Normativului scolar pana la terminul sus indigitat subscrisului oficiu protopresbiteral.

Alba Iulia, 3 Novembre, 1888.

Alesandru Tordasian,
protopresbiter.

**Picaturile de stomach
Mariazeller,**

care luca de minune in contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemenat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, si slabiciunea stomachului, respiratie, venturi, ragueli ure, colica, catar de stomach, acreala, formarea de pentra, producerea de prea multa flegma, galbinare, greata si versaturi, (vomari), durere de cap (in cazul cand provine dela stomach), convulsii de stomach, constipatiune sau incore, incarcarea

stomachului cu mancar si beuturi, limbrici, splina, ficat, si hemoroizi. Pretul unei sticle dimpreuna cu manducerea la intrebuintarea lor 40 cr., o sticla dupla 70 cr. [1907] 9-52

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picaturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Partile constitutive sunt arătate la fie care sticla pe explicarea la intrebuintarea lor. Veritabile se pot capata mai in toate farmaciile.

Avis! Picaturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifica si imiteaza in multe parti. Ca semn al veritabilitatii, are se se ia totdeauna, embalgia cu care se invelisea sticla, si care e rosie si in partea de deasupra proveduta cu marca fabricii, avend pe langa aceasta de a se mai observa, ca explicarea la intrebuintarea lor, care se afla la fie care sticla se fie imprimata in tipografia lui H. Gusek in Kremsier.

Veritabile se pot capata: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orătie, farmacia George Denk, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Keszler. — Satalung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Medias, farmacia Schuster. — Sas-Sebeş, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroşeni, farmacia G. Gorbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. — Făgăraş, farmacia Pildner, farmacia Herman. — Kohalm (Köhalom), farmacia Eduard Melas. — Satalung. Hoszafala), farmacia Gustav Jekelius.

Hirdetmény.

Szászszentiván község határtartagositása ügyében az előmunkálatok megkezdése, nevezetesen a képviselőt rendezése működő mérnök megválasztása s a költségelőirányzat elkészítése végett az 1888-ik évi December hó 29-ik napjának d. előtti 8 órájáig Szászszentiván községébe a községi bíró házához ki-

tüztem, s erre az összes érdekelt feleket s vállalkozóműködő mérnököt azonfigyelmeztetéssel idézem meg, hogy a felek elma adása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Erzsébetvároson, 1888 évi november hó 7 én.

A kir. törvényszék nevében.

Szenkovich Dénes.

kir. törvényszéki eljáró bíró

Pilurile curăţitoare ale lui Seigel.

(Seigel's Abführ-Pillen.)

[1745] 11-12

Cel mai bun mijloc contra incuerei si a nefunctionării ficatului.

Acestea nu agravează — ca multe alte medicini — starea pacientului mai înainte de a se simţi mai bine. Influxiunea lor deşi e domoală, e deplină şi fără urmări neplăcute, cum sunt greaţa, colica etc. Pilurile curăţitoare ale lui Seigel e cel mai bun leac casnic care s'a aflat vr'odată. Ele curăţesc maşele de toate substanţele iritabile şi păstrează intestinele într'o stare sănătoasă. Cel mai bun leac contra darăpênării sănătăţii. — Contra mistuirei şi nefuncţionării ficatului. — Aceste piluri sunt un remediu excelent contra frigurilor şi tuturor soiurilor de morburi, căci ele depărtează din maşu materiile otrăvicioase. Pilurile influxează curând dar plăcut fără a cauza dureri. — Dacă cineva suferă de guturain şi-l ameninţă frigurile, l'junghie dureri de cap, apoi prin spinare şi prin membre, pilurile lui Seigel vor delătura guturainul şi vor depărta frigurile. Gustul sălciiu din gură şi are cauza în materia rea din stomach. Câteva doze din pilurile curăţitoare ale lui Seigel vor curăţi stomachul, vor delătura gustul rău şi vor recăştiga apetitul; cu acestea se reînţoarce şi sănătatea. Adeseori cauzează materiile nutritoare greaţă şi diaree. Dacă maşele vor fi eiberate de astfel de necurăţenii prin o dosă din pilurile curăţitoare ale lui Seigel, dispar aceste influxe neplăcute şi sănătatea earăşi revine. — Pilurile curăţitoare ale lui Seigel, luete când merge cineva la culcare — fac a conturba somnul — nimicesc urmărilor provenite din-prea multă mâncare şi beutură. Pretul unei schatule cuprinzătoare de pilurile curăţitoare ale lui Seigel costă 50 cr. Se află numai în schătui lungureţe în toate farmaciile din Austro-Ungaria.

Proprietar: A. J. White, Limited, 35 Farringdon Road, London.

Depoul principal şi espedarea centrală de „pilurile lui Seigel“ Iohann Nep. Harna, Apotheke „zum goldenen Löwen“ in Kremsier (Mähren.)

Czarnokőnce, 18 Maiu, 1887.

Respect. Domnule farmacist! Soţia mea suferă ani de zile de migrene, durere de cap şi am intrebuintat o multime de leacuri dar inzadar. Ea a consultat pe mai mulţi medici renumiţi, dar cei mai mulţi mărturisiră, că contra migrenelor nu e remediu sigur. Din întâmplare cetă în călindarul medical Powiescomwy 1887 despre „Extractul-Shaker“ şi-şi procură o sticla de acest extract din depoul principal. După câteva zile simţi fără a mai simţi vr'o durere de cap. Pentru ca nu cumva morbul se se reînţoarce, ve rog stim. Dle a-mi trimite earăşi o sticla „Extractul-Shaker“ şi o schatue din pilurile lui Seigel. Eu nu voiu intrelăsa nici o ocaşiune a nu recomanda aceste esceleente remedii astorfel de pacienţi şi legitimez cu o adevărată mulţemită bunul efect, iscălindu-me şi re-mânend cu stimă

Roman Gierzinsky.

Depositul principal pentru Austria:

IOHANN NEP. HARNA, farmacie „zum goldenen Löwen in KREMSIER (Mähren).

Depositul principal pentru Ungaria şi Transilvania Josef v. Török, farmacist, Königsgasse 12 Budapesta.

Se poate procura mai departe in farmacia din Sibiu, Augustin Teutsch; Alba-Iulia, Gh. Fröhlich; Braşov, Demeter Eremias şi Fr. Steiner jun., Eduard Kugler; Cluj; Ioan Biró şi Michael Szécy; Hunedoara; Murş-Oşorheiu, Bernady; Petroşeni, Guido Geberth; Sighişoara, F. Beswert; Zălau, S Ww. Weiss.

AVIS!

Mai jos subscrisul are onoare a anunţa On. p. t. public, că a deschis din 25 Octobree 1888 in piaţa de aici o nouă neguţatorie provedută cu cele mai nouă maşine de

curăţirea latrinelor şi a gunoaelor.

Comande se pot face după plac şi la domni: L. Fuca, neguţatoriu, piaţa mare; I. Zein, croitoriu, strada Ciszădiei; R. Strasser, neguţatoriu, strada Măcelarilor; la loteria din suburbiul Iosefin, strada Morii; G. Gürtler, neguţatoriu strada Gusteriţii; L. Gürtler, neguţatoriu, strada Sării, şi la proprietariu strada Brânzii (Weinanger) Nr. 14.

Pentru serviciile prompte şi acurate garantează şi se recomandă

Sibiu, 22 Octobree, 1888.

cu stimă

Samuel Nürnberger.

[1979] 1-3

„ALBINA“ institut de credit şi de economii în Sibiu.

Publicaţiune

în sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 §. 29.

- 1. Suma scrisurilor fonciari puse in circulaţiune, cu ziua de 30 Octobree 1888 face fl. 996,300.—
 - 2. Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciari sunt de fl. 1,089,464.18
 - 3. Valoarea hipotecelor luete de basă la susnumitele împrumuturi hipotecare este de fl. 5,060,100.—
 - 4. În sensul §-lui 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciari e de fl. 241,633.17
- acesta e indus in cont separat şi este plassat în efecte publice.

Sibiu, in 1 Novembre, 1888.

[1978] 1-1

Directiunea.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent şi gust bun la esposiţiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medaila cea mare a esposiţiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele necesare pentru ajustarea bisericilor şi capelelor pentru preţurile cele mai moderate, şi lucrate cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjdii felon şi altele după rital greco-oriental.

Prapori şi stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pom-pieri, copii de scoală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări şi reuniuni de înmormântare.

Primese repararea hainelor vechi precum şi aurărirea şi argintărirea pe lângă preţuri moderate.

Cusături cu aur, argint şi mătăsa şi haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint şi mătăsa.

Dantele bisericesci. Învălitore de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoscintă.

Cataloge de preţuri la dorinţă trimit libere de post-port.

Statue, polician-dre, potire şi chipuri sfinte sfesnice pentru altariu şi de părete, candeale. Iconostase, chipuri pentru frontariu. În-mormântarea Domnului, etc. etc.

Cele mai mari distincţiuni la exposiţiunile de a 1867 încóde.

Sa se céra tot-de-a-una a nume:

Extract de carne al Companiei

Liebig

Numai atunci veritabil, când eticheta fiecărui borcan poartă alăturata semnătură în colóre albastră.

Extractul de carne al lui Liebig servese pentru a prepara repede o excelentă supă substanţială, precum şi a inbu nătaşi şi a da aromă tutulor supelor, sosurilor, legumelor şi mâncărilor de carne şi, fiind bine intrebuintat, oferesce pe lângă o comoditate extraordinară mijlocul pentru economii mari în menaj. Excelent mijloc de întărire pentru slabi si bolnavi.

Depositul central al Companiei Liebig pentru Austro-Ungaria: Carl Berck furnisorul curţei imp. reg. austr. Viena, I., Wollzeile 9. Se găsece în tóte băcăniile, drogheriele şi farmaciile.

Cele mai mari distincţiuni la exposiţiunile de la 1867 încóde.